

Oponentský posudek na bakalářskou práci Terezy Řezáčové *Libor Vaculík: Od baletu k tanečnímu muzikálu*

Oponent: Mgr. Martin Pšenička

V úvodní kapitole bakalářské práce věnované Liboru Vaculíkovi a jeho tvorbě představuje Tereza Řezáčová svůj záměr slovy: „Výsledkem bakalářské práce by mělo být objasnění termínu taneční muzikál (...)” (8) V samém závěru pak autorka shrnuje tento pojem následovně: „Jedná se zkrátka o hraniční formu na pomezí baletu, muzikálu a činohry.” (52) Čtenář se tak po přečtení práce nutně táže, zda bylo zapotřebí pro takovéto zjištění dvaapadesáti stran textu. Nejde o navýsost zřejmé zjištění, které si nežádá přílišné energie a badatelského důvtipu? Zároveň se vkrádá otázka, zda není dostačující vymezení hojně autorkou citovaného Iva Osolobě, který o daném typu divadla, mluví jako o tom, které „mluví, zpívá a tančí”. Pokusme se ale práci Terezy Řezáčové nekřivdit a poohlédněme se za jejím snažením s naprostou vážností.

Autorka se na prvních více než třiceti stranách k Vaculíkově tvorbě víceméně nedostane. Po krátké životopisné poznámce se pouští, na bakalářskou práci poněkud odvážně, do historického exkurzu, v rámci něhož se snaží vysledovat kořeny tzv. tanečního muzikálu. Dodejme, že jde o pojem Vaculíkův, který se, jak Řezáčová uvádí, „v českém ani světovém divadelním názvosloví neuvádí.” (11). Autorka dokonce uvádí, že jde „ve Vaculíkově případě o nepromyšlený, nicméně marketingově dobře mířený tah k získání divácké přízně.” (11) Navzdory dané terminologické neukotvenosti se ale autorka pouští do sledování dějin tohoto pojmu. Při pohledu na šíři záběru se však čtenář opět nutně táže, zda se nejedná o pokus, který připomíná právě Vaculíkovy produkce, tedy jakýsi nesourodý pelmel informací, které tu více tu méně korespondují s vytčeným tematickým rámcem. Zmíněna je pochopitelně tvorba amerických muzikálových tvůrců. Autorka stručně shrnuje vznik a povahu muzikálu. Letmý pohled je vržen na revuální a hudebně-dramatickou tvorbu V + W.

V následující části se autorka snaží vysledovat rozhraní mezi baletem a tanečním muzikálem. Její zjištění ale opět poněkud překvapí svou zřejmostí. I přesto jsou zde drobné náznaky, které svědčí o autorčině dobrém úmyslu pojmenovat muzikál se silně akcentovanou baletní či taneční složkou. Vychází zde opět z Osoloběm navrženého teoretického rámce, který dělí tanec na doslovný a metaforický. Autorka však tuto definici dále neposouvá. Předkládá pouze přehled různých muzikálů, které buď doslovný, nebo metaforický tanec používají, a spokojuje se s tvrzením, že „neexistuje jedna podoba tanečního muzikálu, protože žánr se neustále vyvíjí a podléhá moderním trendům” (31).

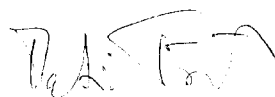
Nesourodost bakalářské práce se projevuje i v následující kapitole, která se věnuje rozdílu mezi zahraničním a českým muzikálem. Jak souvisí s vymezením tanečního muzikálu a Liborem Vaculíkem zůstává zřejmě tajemstvím této práce.

Posledních dvacet stran práce je vyčleněno Vaculíkově tanečnímu muzikálu. Pokud by ovšem čtenář čekal zevrubnější vhled do Vaculíkovy tvorby, byl by nesporně zklamán. Autorka opět nejprve představí seznam Vaculíkových režii a choreografií, aby se posléze pustila do analýzy vybrabých čtyř, resp. dvou. Bohužel se ale autorčin záměr opět mýlí s čtenářovým očekáváním. Namísto analýzy konkrétních tvůrčích principů, které by mohly alespoň ilustrovat žánr tanečního muzikálu, se Řezáčová rozhodne aplikovat Freytagovu *Techniku dramatu* na způsob, jakým Vaculík vypráví ne příliš pozoruhodné příběhy traktované v jeho produkcích. Autorka tak nepochopitelně uniká od tématu a zavádí čtenáře do naprosto postradatelných synopsí Vaculíkových kreací. Její tvrzení, že Vaculík ve svých muzikálech „zápasí s útvary na hranici jednotlivých oborů,” to v žádném případě nemohou zachránit

(nehledě na to, že působí poněkud nepatříčně a směšně, protože Vaculík se nezdá být uměleckým zápasníkem).

Práce Terezy Řezáčové stojí na hranici mezi obhajitelností a neobhajitelností. Má nesporně úctyhodný záměr, který se jí ale v mnoha ohledech nedaří naplnit. V mnoha směrech jde o práci nesourodou a názorově neukotvenou, která by si zasloužila pevnějšího vedení. Citace z Gajdoše nebo Pavise, které působí poněkud potěmkinovsky, jen okatě lepší teoretickou mezerovitost autorčinu a spíše práci diskvalifikují. I přesto si dovoluji práci navrhnout k obhajobě s hodnocením dobře.

V Praze 17. června 2010



Mgr. Martin Pšenička, Ph.D.